

Yttrande angående Remiss av betänkandet Granskning av utländska direktinvesteringar (SOU 2021:87)

Sammanfattning

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak utredningens förslag på:

- System för anmälan och granskning av utländska direktinvesteringar med Inspektionen för strategiska produkter (ISP) som ansvarig granskningsmyndighet.

Energimyndigheten föreslår vidare följande förändringar:

- Det bör förtydligas vilka myndigheter *Inspektionen för strategiska produkter* (ISP) ska samråda med och
- Införas sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör att rutinmässigt överlämna uppgifter mellan de myndigheter som samråder.
- Förtydligande aktörers anmälnings- respektive samrådsskyldighet vid utländsk direktinvestering samt av gränsdragning mot andra tillsynsmyndigheters mandat. Aktörer bör inte betungas med dubbla åtaganden eller en osäkerhet till vilken gransknings- respektive tillsynsmyndighet ansökan respektive anmälan ska ske.
- Förtydliga definitionen av vilka verksamheter som innebär relevanta risker för *Sveriges säkerhet, allmän ordning och allmän säkerhet*. Definiera och ensa begreppen *samhällsviktig verksamhet*, *samhällskritiskt* och *samhällsviktig tjänst*. Energimyndigheten föreslår *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* (MSB) att göra detta.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak utredningens förslag men vill att följande beaktas:

Energimyndigheten efterfrågar en precisering av vilka som avses med ”andra myndigheter” som det kan bli aktuellt att inhämta yttranden från respektive ha samråd med¹. Energimyndigheten är sektorsansvarig tillsynsmyndighet enligt *lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster* (NIS-lagen)² respektive över *säkerhetsskyddslagen*.³ Energimyndigheten menar till skillnad från utredningen⁴ att det är realistiskt att se ett rutinemässigt uppgiftsutbyte mellan ISP och sektorsansvariga tillsynsmyndigheter. Därför vill Energimyndigheten ha ett förtydligande i förordning, över vilka myndigheter som ISP rutinemässigt ska utbyta information med.

Nya tillsynsmyndigheter över Säkerhetsskyddslagen har tillkommit med ett sannolikt utökat behov av samråd och rutinemässiga uppgiftsutbyten mellan myndigheterna. Som regel ska detta vara författningsreglerat.⁵ Energimyndigheten menar att det åter bör övervägas om det inte finns behov av att införa sekretessbrytande bestämmelser som möjliggör att rutinemässigt överlämna uppgifter mellan myndigheterna.

Enligt säkerhetsskyddslagen ska verksamhetsutövare, innan de inleder förfarandet samråda med sin sektors tillsynsmyndighet, om det planerade förfarandet innebär att den andra aktören kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen hemlig eller högre⁶. Energimyndigheten ska vara samrådsmyndighet vid de förfaranden som ställer krav på säkerhetsskyddsavtal respektive vid överlåtelse av säkerhetskänslig verksamhet. Om en överlåtelse fortgår ska samverkan med *Inspektionen för strategiska produkter* ske enligt säkerhetskyddförordningen⁷. Energimyndigheten delar utredarens resonemang att aktörer inte bör betungas med dubbla åtaganden och krav men ser en risk för att överlappningar av lagstiftning, speciellt i dessa exempel, kan ske till men för aktörer inom svenskt näringsliv.

Energimyndigheten föreslår ett förtydligande av gränsdragningen mot andra tillsynsmyndigheter. Det är tvetydigt till vilken myndighet aktörerna ska anmäla sitt förfarande under en upphandlingsprocess. De kan då drabbas av dubbla åtaganden och eventuellt även sanktionsavgifter på grund av otydligheter om när och till vilken samråds/ granskningsmyndighet de ska vända sig till. Energimyndigheten förordar ett förtydligande i bestämmelse, om vilka

¹ Avsnitt 13.3.4. *Sekretess mellan ISP och andra myndigheter*, s.528 ff. SOU 2021:87

² Lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster

³ SFS 2021:955 *Säkerhetsskyddförordning*, 8 kap 1§ Följande myndigheter är tillsynsmyndigheter enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och denna förordning för angivna tillsynsområden.

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet över verksamhetsutövare som bedriver säkerhetskänslig verksamhet inom områdena fjärrvärme-, naturgas-, olje- och drivmedelsförsörjning.

⁴ Avsnitt 12.4. *Utbyte av uppgifter och samråd*, s. 453 ff. SOU 2021:87

⁵ Prop. 1979/80:2 Del A *Regeringens proposition med förslag till sekretesslag*, s. 237.

⁶ SFS 2020:1007, *Lag om ändring i säkerhetsskyddslagen* (2018:585) 4 kap. 9 §

⁷ SFS 2021:955, *Säkerhetsskyddförordning*, 6 kap 7§

myndigheter som ISP ska samråda med samt tydligt definiera vad som gäller för aktörer angående anmälnings- respektive samrådsskyldighet vid utländsk direktinvestering. Det förefaller även finnas behov att i bestämmelser införa en tydligare gränsdragning mot andra tillsynsmyndigheters mandat om lagstiftningarna ska fungera parallellt utan att vara subsidiära.

Energimyndigheten efterfrågar förtydligande av vilka verksamheter som innebär relevanta risker för Sveriges säkerhet, allmän ordning eller allmän säkerhet. Energimyndigheten föreslår vidare förtydliganden om de benämningar och definitionen som innebär att skydda Sveriges säkerhet, allmän ordning eller allmän säkerhet. Det vore önskvärt med bättre underlag till de benämningar och definitioner av vad som är *samhällskritiskt*, *samhällsviktig verksamhet* och *samhällsviktig tjänst*. Detta för att öka förutsägbarheten och rättssäkerheten för aktörer. Energimyndighetens förslag är att låta *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* (MSB), som redan föreslås bemyndigade att meddela föreskrifterna, utreda detta vidare.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Robert Andrén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschef Gustav Ebenå, enhetschef Titti Norlin, jurist Jenny Johansson och handläggaren Maria Lindén. Föredragande har varit handläggaren Maria Lindén.

Robert Andrén

Maria Lindén

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift